

Câu lạc bộ thơ
TÂN HÌNH THỨC

VẬN ĐỘNG SÁNG TÁC VÀ THẢO LUẬN

Báo Giấy • Tháng 9 năm 2016 • Năm thứ 3 • Số 28

POETRY JOURNAL IN PRINT • BÁO GIẤY

Print it out yourself

Vietnamese & English Poetry • Tri-Monthly
First year • September 2016 • Number 1

Publisher: Tan Hinh Thuc Publishing Club • Santa Ana, California, USA
www.thotanhinhthuc.org

Inaugural Edition

Contact: Khe Iem, email: journalinprint@gmail.com

Editorial Staff: Diễm Thọ, Khế Iêm, William Noseworthy,
Phạm Kiều Tùng, Trần Vũ Liên Tâm, Richard Sindt

About Us

When we read words on paper in Western-influenced languages, we read in a linear way: from left to right, from top to bottom, line by line, from beginning to end. But reading on the Internet is often done in a non-linear way; web pages usually contain more than one readable item, so the reader is tempted to jump around and not concentrate. When reading web pages, we tend to read more quickly and less deeply than when we read on paper. Báo Giấy (Poetry Journal in Print) seeks to allow both kinds of reading.

The world is becoming ever smaller, and every civilization is reaching out to others because we are all in the same race; human. Humanity requires understanding and peaceful exchanges which will enrich our lives. In the age of the Internet, poetry has become a simple and convenient means to rapidly discover and begin to understand the cultures of many different peoples.

Báo Giấy is non-profit organization, and the Editorial Staff are all working volunteers. If you want to be member of Báo Giấy, please, send us an email.

“Thế giới trở nên ngày càng nhỏ hẹp, và mỗi nền văn minh đều vươn tới những nền văn minh khác bởi lẽ tất cả chúng ta đều cùng thuộc một nòi là giống người. Nhân loại cần đến những cuộc trao đổi trên cơ sở thông cảm lẫn nhau và hòa bình để làm phong phú cuộc sống của chúng ta. Trong thời đại Internet, thơ đã trở nên một phương tiện giản đơn và thuận tiện để phát hiện nhanh chóng và bắt đầu hiểu được những nền văn hóa của nhiều dân tộc khác nhau.”

Contents / Mục Lục

Nguyễn Văn Vũ	<i>For Real / Thật Mà</i>	2
Vương Ngọc Minh	<i>The Dog's Yawn / Chó Ngáp</i>	3
Hường Thanh	<i>The Faucet / Cái Vòi Nước</i>	4
Đinh Thị Như Thúy	<i>The White Pampas Grass Season / Mùa Lau Trắng</i>	5
Alan Marin	<i>A Different Person, Altogether / Một Người Hoàn Toàn Khác</i>	5
Văn Giá	<i>A New Formalist Poem that seems good? / Một Bài Thơ Tân Hình Thức Việt Được Cho Là Hay?</i>	7
Selected poems from Poetry Narrates		13
Dana Gioia	<i>Cold San Francisco / San Francisco Lạnh</i>	16
Elizabeth Alexander	<i>Deadwood Dick</i>	16

Nguyen Van Vu
FOR REAL

Reading the New Formalism
Journal I feel that there's
Something new running to the
Eyes running to the head

Suddenly I want to voice
A thought as easy as breathing
As singing a soft love poem
Or singing a gentle folk-

Song which mom sang me to sleep
With when I lay crying in
A rattan crib – a crib as
Big as my grandma's rice sieve

Forget the long day past the
Rotting bamboo screen behind
Pigpens and I'm writing so
Easily like blowing a

Whistle blowing balloons
During the innocent days or
Like breathing or like taking
A sip of coconut ...

(Translated by Tran Vu Lien Tam)

Nguyễn Văn Vũ
THẬT MÀ

Đọc xong bản tin tân hình
Thức rồi tôi cảm thấy như
Cái gì rất mới chạy vào
Con mắt chạy vào trong đầu

Bỗng nhiên muốn nói ra một
Điều gì dễ dàng như thở
Như hát một bài thơ tình
Nho nhỏ hay hát một bài

Dân ca nhẹ nhàng mà mẹ
Tôi đã hát ru tôi ngủ
Khi tôi nằm khóc trong chiếc
Nôi mây chỉ to bằng một

Cái sàng sàng lúa của bà
Tôi để quên lâu ngày sau
Tắm phen mực sau chuồng heo
Và tôi đang viết thật dễ

Dàng như thổi con tu huyết
Thổi cái bóng bay ngày thơ
Hay như đang thở hay như
Đang uống một ngụm nước dừa...

15 pm 13.10.2015

Vuong Ngoc Minh
THE DOG'S YAWN

I swiftly loved the sky
this morning when [I] brightly
awakened, a sky fits well
in my eyesight, overlooking

now out in the bay, the dew
is still gray or now very
clear blue, in the ocean's heart
is perturbation or not

only the ocean knows but
my heart is perturbing (!) and
poetic thoughts from somewhere
are pouring down, which stick well

to all ten fingertips, I
hesitate at nothing else
opening the laptop promptly
typing through in one sitting

[and] not deleting letter
after letter appearing –
chasing on the laptop screen,
I see clearly my emotions

just like gray fog, instantly
imagined, now in the bay still
filled with gray dew or already
cleared [and] blue and I am

living under the sky, a
dome of heaven, extremely
fitting in the eyes, and in that
ocean's heart is perturbation

or not, just the ocean knows
in the moment, the sun rises
[and] perhaps all (including
me) will disappear or may-

be not (I don't know yet!), the
perturbation in my heart
will settle (in a fitting
way!) and may be perturbed

Vuong Ngoc Minh
CHÓ NGÁP

Tôi phát yêu bầu trời
buổi sáng nay khi vừa
bừng con mắt dậy một
bầu trời vừa vắn tầm

mắt bắt chấp hiện ngoài
vịnh hãy còn đầy sương
xám hay đang rất trong
xanh trong lòng biển có

chao động hay không chi
biển biết nhưng lòng tôi
thì đang chao động (!) ý
thơ từ đâu tuôn xuống

dính nặng cả mười đầu
ngón tay tôi nghĩ mình
còn chân chừ gì chừ
giờ laptop lên liền

gõ thẳng một mạch không
giập xóa chữ tiếp chữ
hiện chạy đuổi trên mặt
màn hình laptop tôi

thấy rõ xúc cảm mình
cũng hết như lũ sương xám
liền liền tưởng hiện ngoài
vịnh hãy còn đầy sương

xám hay đã rất trong
xanh và tôi đang ở
dưới bầu trời một bầu
trời cực vừa vắn tầm

mắt và trong lòng biển
kia có chao động hay
không mỗi biển biết chi
chốc nữa thôi mặt trời

lên có thể tất thấy
sẽ tan biến kể cả
tôi (chưa biết chừng!) cũng
có thể không (!) sự chao

constantly, wow but now my
two arms two legs will stretch
almost to greet a Saturday
a Saturday with me that's

fitting perfectly (!), truly
right now I do feel that I
am faking modesty (!), but
it's okay, modesty fits

quite well, I instantly scan
my eyes looking for the yes
word! a word here, there that fits
this title poem well, behold!

The word "Dog's Yawn"* somewhere
is slamming in the eyes – god/
heaven! Doggone it why am
I not damned?

(Translated by Tran Vu Lien Tam)

* In Vietnamese, the idiom "Chó ngáp
phải ruồi" means to get a godsend or
just pure luck.

Huong Thanh
THE FAUCET

my house faucet is broken
I don't remember when I
let my faucet got damaged
more through months and years every

day the faucet leaks each drop
each drop pitter-patter (like)
the air of the guitar or
the gentling sound plangent sound

or lamenting sound or just
the sound of the faucet
naturally dropping each drop
each drop pitter-patter, that

động ở lòng tôi có
thể yên ắng (một cách
vừa vặn!) cũng có thể
chao động liên tục ôi

chao chưa chi hai tay
hai chân tôi như sắp
sửa sẽ dài thêm chào
đón ngày thứ bảy một

ngày thứ bảy đối với
tôi vừa vặn không kém (!)
thú thực ngay đây tôi
cảm thấy mình có giả

mạo khiêm tôn (!) nhưng không
sao sự khiêm tôn khá
vừa vặn tôi vội đảo
mắt tìm từ vâng! một

từ nào đó cực vừa
vặn làm nhan đặt cho
bài này kia! từ "chó
ngáp!" ở đâu xáng vô

mắt – trời! sao ma không
tha qui không bắt tôi
đi?

Hương Thanh
CÁI VÒI NƯỚC

vòi nước nhà tôi hư
khi nào tôi chẳng nhớ
tôi để vòi nước tôi
hư thêm những tháng năm

từng ngày cái vòi nước
rơi từng giọt từng giọt
tí tách nghe (như) tiếng đàn
ghi ta hay tiếng nhè

nhẹ tiếng nặng nặng hay
tiếng xót xa hay cũng
là tiếng cái vòi nước
tự nhiên rơi từng giọt

water is not just mine but
everybody's and the water
in the faucet (sobbing like
us) every day as though

it's off already, the faucet
still leaks each drop each drop
pit-pat pit-pat, all the tears
not just mine but every-

body's and water from the faucet
though tiny still is lost ...

(Translated by Tran Vu Lien Tam)

từng giọt tí tách mà
nước không riêng tôi nước
mọi người và nước trong
vòi nước như chúng ta

từng ngày khi dù đóng
rôi, cái vòi nước vẫn
nhỏ từng giọt từng giọt
tí tách tí tách những

giọt nước mắt không riêng
tôi nước mắt mọi người và
nước rơi trong vòi nước
dù nhỏ nhoi mà mắt ...

16.9.2014

Dinh Thi Nhu Thuy
THE WHITE PAMPA-GRASS
SEASON

truly there's nothing related
(it must surely be) between
pampas-grass flowers always
waving brightly in early

sun this morning at the
hospital suddenly full
of churlish grannies chewing
betel full of all medicated

menthol oil smells (including
the green oil, Eagle, Nhi Thien
Duong, and melaleuca oil)
all the foot's sole hurts lightly

as if it's nothing, all the
sudden turning serious
like this – leg, I had wasted
you so much because all days

all months all years you moved
so many times how much work
how much wandering how much
weariness of aching pain

Dinh Thị Như Thúy
MÙA LAU TRẮNG

thật thì chẳng có gì
liên quan (chắc hẳn vậy
rồi) giữa những bông cỏ
lau cứ quẫy ngời ngời

trong nắng sớm sáng nay
với cái bệnh viện không
dung đầy ắp các bà
già trâu đầy ắp các

mùi dầu (cả dầu xanh
con ó dầu nhị thiên
đường cả dầu trầm) cả
bàn chân đau tưởng sợ

sợ như không việc gì
bỗng chốc lại hóa ra
nghiêm trọng này chân ta
đã phung phí mi ghê

góm bởi suốt ngày suốt
tháng suốt năm đã bao
nhiều dịch chuyển bao nhiêu
công việc bao nhiêu lang

now can longer able to
not move another step to
complete a promised normal
date, let alone the promise

with pampas-grass (white glamor-
ous) always waving brightly
despite the early sun noon
sun setting sun and in the

night of darkness waving brightly
over open tract of land
beyond the city's outskirts.

(Translated by Tran Vu Lien Tam)

* Eagle and Nhi Thien
Duong are two brands of menthol
medicated oil.

Alden Marin
A DIFFERENT PERSON, ALTOGETHER

One morning
there – at my feet
lay a half black
half orange leaf
that made me
think of you –
divided, untethered
apart from the whole
but available;
imploring
and beckoning
to be held ...
I picked
the fallen one up
and put it gently
in my car
Now, two days later
the leaf has turned brown
and lies inexpressively
on the floor –
a different person
altogether.

thang bao nhiêu rã rời
đau mỗi giờ thì thôi
chẳng thể bước một bước
cho trọn vẹn một hứa

hẹn bình thường hưởng hồ
hứa hẹn với những bông
lau (trắng lộng lẫy) cứ
luôn quấy ngại ngại bất

kể nắng sớm nắng trưa
nắng chiều hay trong đêm
tối cứ luôn quấy ngại
ngại khắp khắp bãi hoang
ở ngoại ô thành phố

20.11.2014

Alden Marin
MỘT NGƯỜI HOÀN TOÀN KHÁC

Một buổi sáng
ở đó – nằm dưới chân tôi
là một chiếc lá màu nửa đen
nửa da cam
khiến tôi
nghĩ về em –
người bị phân cách, giăng co, người không bị ràng buộc
biệt lập với tất cả
nhưng luôn sẵn sàng;
khẩn cầu
và ra dấu
muốn được vỗ về ôm ấp ...
Tôi nhặt lên
chiếc lá rơi rớt đó
và nhẹ nhàng đặt nó
trong xe
Giờ đây, hai ngày sau
chiếc lá chuyển màu nâu
và nằm trơ không biểu cảm
trên sàn nhà –
một con người
hoàn toàn khác.

(Phạm Kiều Tùng dịch)

A NEW FORMALIST POEM THAT SEEMS GOOD?

MỘT BÀI THƠ TÂN HÌNH THỨC VIỆT
ĐƯỢC CHO LÀ HAY?

Văn Giá

Does starting an essay with a question seem reckless? It will immediately lead to judgement: "Good" pertains to qualitative speaking, which cannot be made to be explicit. If one thinks that something is good, but I judge it to be not good, or even bad, then how can we judge this? Therefore, in this article, I dare only to offer my own perspective. If my opinion is one that the majority of colleagues/readers accept, then it means that it has been much less convincing, while the reverse is also true. Above all, I want to see this as a shared assessment with those who are interested in Vietnamese New Formalism.

1. I think that at this point the Vietnamese New Formalist movement has completed its phase of theorizing, and has passed into a new phase of achievement. Why do I say this? Because, with the effort of Khe Iem and others in his school, there have been a whole series of essays and poetry that have been printed since the 2000s until today, or for the past thirteen years of publication output¹. If anyone asked what exactly Vietnamese New Formalism was, the answer was quite simple. In one of my essays² which was published more than one year ago to review a collection of essays by Khe Iem, I highlighted the five most important characteristics of Vietnamese New Formalism. I think that the essays have offered scientific and systematic analysis of Khe Iem, and there have also been a very large number of essays by authors, both inside and outside Vietnam, which have adequately theorized upon this form of poetry. I use the term "form" with a functional definition: before and along with New Formalist Poetry, there is a model of other poetry, specifically New Formalism, which stands independently as a model for others.

Tôi bắt đầu nhan đề bài viết bằng một câu hỏi có vẻ như khá liều lĩnh? Nó sẽ lập tức dẫn đến một phản biện ngay sau đó: "Hay" là một cách nói định tính, không tường minh được, anh cho là hay, tôi cho là không hay, thậm chí là dở thì thế nào? Thế nên, trong bài viết này, tôi chỉ dám đưa ra cái nhìn của riêng tôi mà thôi. Nếu ý kiến của tôi được số đông bạn nghề/bạn đọc chấp nhận, nghĩa là nó có sức thuyết phục ít nhiều; và ngược lại. Nhưng trên hết, tôi muốn coi đây là một chia sẻ cùng những ai quan tâm đến thơ Tân hình thức Việt.

1. Tôi nghĩ, cho đến thời điểm này, phong trào thơ Tân hình thức Việt đã xong giai đoạn lập thuyết, và đã bước hẳn sang giai đoạn thành tựu. Tại sao lại nói như vậy? Xin thưa, bằng nỗ lực của Khế Iêm và những người đồng chí hướng, bạn đọc đã được chứng kiến hàng loạt các tiểu luận và thực hành thơ (được in ấn hoặc lưu hành trên các trang mạng) trong suốt từ những năm 90 của thế kỷ trước đến nay, tức là đã hơn 20 năm có lẻ¹. Cho đến nay, nếu ai hỏi thơ Tân hình thức là thế nào thì câu trả lời đã dễ dàng. Trong một bài viết của tôi² cách đây hơn năm khi nhận định về tập tiểu luận của nhà thơ Khế Iêm, tôi cũng đã tóm lược năm đặc điểm quan trọng nhất của thơ Tân hình thức. Tôi nghĩ, những tiểu luận mang tính khoa học và hệ thống của Khế Iêm và khá nhiều các bài viết của các tác giả trong/ ngoài nước như thế đã đủ tư cách lập thuyết cho loại hình thơ này. Tôi dùng khái niệm "loại hình" với một hàm nghĩa: trước và cùng với thơ Tân hình thức là mô những hình thơ khác, riêng Tân hình thức tự đứng độc lập như một mô hình khác.

2. When assessing a poetry movement, we should pay attention to two aspects: theory and practice. The theorizing aspect of analysis is very important, as it allows the movement to take place establishes a repertoire and is scholarly, intellectual and self-aware. Such a movement must be invested in artistic thought, the thought to lead and to direct. The work of theorizing Vietnamese New Formalism belongs first and foremost to the poet Khe Iem. In addition, as a poet, I would like to describe more about this man: Khe Iem, the theorist of Vietnamese New Formalism.

What I am saying here is that, in all areas, if there is theory without practice, without the realization, then it is easy to break; although, especially in the field of art, there is a little difference: The product cannot be made on a large scale which necessarily is a really valuable work, a work of high quality. If the outcome is a so-so production, it will not be covered by theory. Therefore, the task of the Vietnamese New Formalist Poetry movement is to produce good work that is worthy and valuable. Without being a worthy work that is a demonstration of the theory, there are two possible outcomes: the lack of the feasibility of the theory, or the composer does not have enough knowledge and talent to transform the theory into a specific creation.

3. In the spirit of the above ideas, let us look into the works of New Formalist poetry. We need only see if the poems are good and if there have been enough good works to suggest that the movement was withstood the test of time, correct?

We should also add that, with this introduction of a certain art movement, we do not always include the criticisms against it and do exclude many other artistic achievements before it and along with it. This has been the story before. For example, *the New Poetry* movement (1932-1945) drastically disregarded the classical poetry that appeared before it. The poet Tran Dan during the First Indochina War (1946-1954) demanded to “bury the pre-war [...poetry].” Following his spirit, friends and like-minded, innovative poets, such as Hoang Cam, Le Dat, Phung Cung, Dang Dinh Hung (and, later, Duong Truong and Hoang Hung) have practiced vigorously from the 1960s onwards. The Sang Tao

2. Khi đánh giá về một phong trào thơ, thường phải chú ý đến hai phương diện: lập thuyết và thực hành. Phương diện lập thuyết rất quan trọng, nó cho phép phong trào diễn ra một cách có bài bản, mang tính học thuật, tính trí thức, tính tự giác. Một phong trào như vậy phải có tư tưởng – tư tưởng nghệ thuật, được tư tưởng dẫn dắt và chỉ đạo. Công cuộc lập thuyết thơ Tân hình thức Việt này trước hết thuộc về nhà thơ Khế Iêm. Ngoài tư cách là một nhà thơ, tôi muốn dùng một danh xưng nữa để nói về con người này: Nhà lý luận thơ Tân hình thức Khế Iêm.

Tuy nhiên điều tôi muốn nói ở đây là: trong mọi lĩnh vực, lý thuyết nếu không có thực hành, không có sản phẩm thực chứng thì dễ đổ bể; nhưng riêng trong lĩnh vực nghệ thuật có khác một chút: sản phẩm được làm ra lại không thể mang tính đại trà, mà nhất thiết phải có những tác phẩm thực sự có giá trị, tác phẩm đỉnh cao. Nếu sản phẩm trong nghệ thuật ở mức làng nhàng, sẽ không thể bảo hiểm cho lý thuyết được. Cho nên, nhiệm vụ của phong trào thơ Tân hình thức Việt là phải có những tác phẩm hay, đỉnh cao, xứng đáng. Nếu không có được những tác phẩm xứng đáng minh chứng cho lý thuyết của mình, sẽ xảy ra hai khả năng: hoặc lý thuyết thiếu tính khả thi, hoặc người sáng tác chưa đủ tài năng để thâm thấu và chuyển hóa lý thuyết thành các sáng tạo cụ thể.

3. Trên một tinh thần như vậy, nhìn vào các tác phẩm thơ của Tân hình thức, cần chỉ xem đã có những bài thơ hay chưa, và số lượng ấy đủ để khẳng định phong trào đã trụ vững chưa?

Cũng xin nói thêm, ngày nay sự ra đời của một phong trào nghệ thuật nào đó không còn cảnh đối lập và loại trừ những thành tựu nghệ thuật khác trước nó và cùng với nó. Đó là câu chuyện trước kia. Thí dụ, *Thơ mới* 1932-1945 khi ra đời phủ định quyết liệt thơ trung đại để chiến thắng. Nhà thơ Trần Dần ngay từ những năm chống Pháp (1946-1954) đã đòi “chôn tiền chiến”. Tinh thần này được ông và những người bạn thơ cùng chí hướng cách tân như Hoàng Cầm, Lê Đạt, Phùng Cung, Đặng Đình Hưng (sau này là Dương Tường, Hoàng Hưng) thực hành quyết

group³ of Saigon emerged in the same decade, and also worked strongly against the trends of *the New Poetry* movement. Today, the spirit of the post-modern – a movement of ideas, culture and the arts – has become widespread across continents at the theoretical level, the sensory level, and the level of achievement. One of the most basic tenants of post-modernism is that OTHERS have the right to cordial coexistence and equality, but is not negated inherently, and dialogue is allowed. Therefore, the New Formalist Poetry movement is born out of the spirit of such artistic democracy, and also in the spirit of such a practice. Whether people choose to share, which would be appreciated greatly, or choose not to share, doesn't matter, but they still need to be respected because they simply have other interests.

Returning to the question of what New Formalist poems might be recognized as good, I would say that we actually have a number of existing markers to affirm that New Formalist poetry has been well practiced in this country and has been part of the general cultural context of the national poetry scene.

I have found a Khe Iem with the poems of *The Black Cat*, *Staires*, and *Chairs* that carry philosophical spirits about a world of nothingness that is very deep and impressive. The poetry of Khe Iem usually arises from a story of/about things, animals or people; and after that the story is pushed toward nothingness; such a state of panic, of chaos, of disorientation, and sometimes close to illusion. In such cases, people become poor, even meaningless. And, against that, there must be an array of different colors of the tragedy that the human spirit of modern times falls into...

I really enjoy the beauty of the rhythmic words in the poem *The Sensation of Waves* by Nguyen Thi Khanh Minh. The poem is not clear in its meaning. It is just beautiful in tone, in the rhythm of the sound. It is particularly successful in capturing and expressing the unmistakable feeling of waves fluctuating and lapping, not actual waves, but mental waves. Close your eyes and listen to the sound of the poem, as it echoes throughout, and feel the deep tenderness of the lines. This poem represents

liệt từ những năm 60 của thế kỷ 20 trở đi. Nhóm Sáng tạo³ của Sài Gòn cùng quãng thời gian những năm 60 đó cũng lại quyết liệt phủ định *Thơ mới* để cách tân và khẳng định... Ngày hôm nay, tinh thần của chủ nghĩa Hậu hiện đại – một trào lưu tư tưởng, văn hóa và nghệ thuật – đã trở nên rộng khắp các châu lục ở cả cấp độ lý thuyết, cấp độ cảm quan và cấp độ thành tựu. Một trong những tinh thần cơ bản nhất của hậu hiện đại là: những CÁI KHÁC được quyền chung sống thân ái và bình đẳng bên cạnh nhau, không phủ định nhau và cùng đối thoại. Cho nên, phong trào thơ Tân hình thức ra đời trên một tinh thần dân chủ nghệ thuật như vậy, và cũng thực hành theo tinh thần đó. Ai chia sẻ được sẽ rất cảm kích, ai không chia sẻ được cũng không sao, cũng vẫn cần được tôn trọng – đơn giản là họ có những mối quan tâm và sở thích khác.

Trở lại với câu hỏi về việc đã có những bài thơ Tân hình thức được công nhận là hay? Tôi xin thưa, thực sự đã có một số lượng bài đủ để khẳng định phong trào thơ Tân hình thức đã có mặt ở xứ sở này và tham gia vào khung cảnh thơ ca chung của dân tộc.

Tôi thấy có một Khế Iêm với những bài thơ *Con Mèo Đen*, *Bạc Thang*, *Chiếc Ghế* mang tinh thần triết luận về một thế giới hư vô thật sâu lắng và ấn tượng. Thơ của Khế Iêm thường là khởi lên từ câu chuyện của/về một sự/con vật, một con người; ngay sau đó câu chuyện được đẩy về phía hư vô, như một trạng thái hoang mang, hỗn loạn, mất phương hướng, có khi gần với ảo giác. Trong những trường hợp ấy, con người trở nên tội nghiệp, thậm chí vô nghĩa. Phải chăng đó là những mảnh màu khác nhau của một bi kịch tinh thần mà con người của thời hiện đại lâm vào...

Tôi thật thích thú với vẻ đẹp của tiết tấu ngôn từ trong bài thơ *Cảm Giác Sóng* của Nguyễn Thị Khánh Minh. Bài thơ này không hướng tới một ý nghĩa rõ ràng. Nó chỉ đẹp trong âm điệu, trong tiết tấu của những âm thanh. Nó đặc biệt thành công khi nắm bắt và biểu đạt thật rõ rệt cái cảm giác trườn vỗ trời sục của con sóng, không phải con sóng thực tại mà là con sóng trong tâm tưởng. Hãy nhắm mắt lại nghe bài thơ vang lên

a very important point about the nature of poetry: without rhythm, there is no poetry. What interesting is about this poem is that the poet has created a poetic rhythm with enjambment and everyday language, and given the poem a very natural form. We may catch some more beauty that belongs to poems in the case of the poems, *Mom* by Thien Dang and *On the Spur of Moment* by Khe Iem. With the poem *Mom* for example, the poem also generates a kind of echo through the loud cry of me from the old days before the final fate of a dead father. Cries were repeated messages in the space of fields, pairs of mountains, cold and lonely sea waves, and the echoes from a past of wandering, without end. The poem breathes chills into the reader compassionately. Such poems touch upon the deepest parts of the human soul.

Examination of the creations of New Formalist poetry can be roughly divided into two categories, depending on the nature of the inspiration of the poetry: those that express the emotions and those that express philosophical concepts.

Beginning with the first type of poem, the purpose is mainly to express emotions or feelings of the subject. Therefore, this type pays special attention to the rhythm of the words throughout the whole by repeating words (within levels: of the single word, of the language) and images. Through rhythm, the poems immediately enter into the heart of the reader. Those poems, such as *The Sensation of Waves*, *Mom* and *On the Spur of Moment*, among others, are typical cases. We can include another poem in the emotional field, such as: *Some Discarded Dishes* (Bim). At first reading, the poem takes the form of a story, and recalls the preparation of breakfast by a couple (spouses/lovers?). But, upon a closer reading, this is just an appearance, under which is hidden deep within the nucleus of the lyric, stirred up with many emotions: love, gentle care, injustice, sulking, and indifference. The poem is simple, but descriptively rich.

The second type of poem is tentatively called “philosophical poetry.” The poem often begins with an observation, then an idea appears, a perception, and a dialogue with the world, somehow. The poetry of Khe Iem largely falls into this second cat-

tégorie âm thanh để cảm nhận hết vẻ đẹp sâu lắng dịu dàng của toàn bài. Bài thơ này tiêu biểu cho một luận điểm rất quan trọng thuộc về bản chất của thơ: không có nhịp điệu sẽ không thành thơ. Điều thú vị ở bài thơ là nhà thơ đã tạo ra một nhịp điệu của một loại thơ vắt dòng, ngôn ngữ đời thường, đem lại cho bài thơ một hình thể rất đổi tự nhiên. Có thể bắt gặp một số vẻ đẹp khác nữa cũng thuộc về nhịp điệu thơ như bài *Me* của Thiên Đăng, *Tức Cảnh* của Khê Iem. Với bài *Me* chẳng hạn, nhà thơ cũng tạo ra được một âm hưởng vang động không gian nhờ cái tiếng kêu của me ngày xưa trước số phận của một người cha đã khuất. Tiếng kêu được điệp lại liên tục trong không gian cánh đồng, núi đồi, sóng biển lạnh lẽo và cô độc, từ một quá khứ dội lại miên man, không dứt. Bài thơ phả vào người đọc một sự ớn lạnh, xa xót. Những bài thơ như thế đã chạm được vào chỗ sâu nhất của tình người.

Nhìn vào các sáng tạo thơ Tân hình thức, xét theo tính chất cảm hứng thơ, có thể tạm chia ra làm hai loại: thơ nghiêng về cảm xúc, và thơ nghiêng về triết luận.

Loại thơ thứ nhất, mục đích của nó chủ yếu để giải bày cảm xúc, tâm tình của chủ thể trữ tình. Cho nên, loại thơ này đặc biệt chú ý đến nhịp điệu của toàn bài bằng cách lặp lại ngôn từ (với các cấp độ: từ, ngữ) và hình ảnh. Nhờ nhịp điệu, bài thơ có khả năng thúc vào trái tim của người đọc ngay lập tức. Những bài thơ như *Cảm Giác Sóng*, *Me*, *Tức Cảnh* vừa nhắc tới trên kia là những trường hợp tiêu biểu. Có thể kể đến một bài thơ nữa cũng nằm trong từ trường cảm xúc này: *Vài Món Bị Đổ Đi* (Bim). Thoạt đọc, bài thơ mang một hình thức câu chuyện, kể lại việc chuẩn bị bữa ăn sáng của đôi nam nữ (vợ chồng/tình nhân?...). Đọc kỹ hóa ra tính tự sự chỉ là hình thức bên ngoài, mà ẩn sâu bên trong là một hạt nhân trữ tình rất rõ, đánh động lên nhiều cảm xúc: tình yêu, sự chăm sóc dịu dàng, nỗi oan uổng, hờn dỗi, sự vô tình ... Bài thơ này khá giản dị mà chứa nhiều sức gợi.

Loại thơ thứ hai, thơ triết luận. Các nhà thơ thường bắt đầu từ một quan sát, sau đó bật lên một ý tưởng, một nhận thức, một đối thoại nào đó về thế giới. Thơ Khê Iem phần lớn đi theo

egory. His poetry has a strong sense of revolution, with different perspectives upon life. The ending does not usually give a meaningful discernment of any meaningful determinism, but is usually a question that is left hanging there, left open, with an idea that readers should participate in the process of reflection. The poem *The Black Mark And A Piece of Paper* by Nguyen Tat Do is an example of this same type of poetry. The poem offers two situations: 1) white paper with black ink streaks; 2) black paper with black ink streaks. The meaning of these two situations is abundant. Therefore, the poem has a taste of cleverness and intelligence and brings on exciting possibilities to the reader.

4. Thus, if based upon the four characteristics of New Formalist poetry (enjambment, repetition, narrative and the use of everyday language), each poem will apply these characteristics in a unique fashion, with differing degrees of application. Furthermore, each poem, appears to glance toward the face of traditional verse (4/5/6/7/8/6-8) but the structure of each line and verse, each sentence, undergoes a grammatical metamorphosis, which is also transformed by the sense of rhythm. These are the conditions that make up the diversity of every search and experience.

A good New formalist poem, in addition to following the four characteristics of a poetics above, still relies upon the basic qualities of poetry that have been established from the past through the present: the depth of meaning, the depth of emotion, the originality of expression, and a complete sense of taste. That has been the beauty of poetry forever. Vietnamese poetry is like a big river, and formalism poetry is a tributary, and, like many of the other tributaries, contribute to the river, adding resonance.

I could tell more about how the New Formalist poems are also interesting. I have only listed a few poems above ⁴ to give the readers a sense of the life of contemporary Vietnamese poetry, which includes the poetry called New Formalism. Whether or not one loves these poems New Formalist poetry persists, and increasingly asserts that the presence of the movement is legitimate. Those who turn away from New Formalism will find themselves

dạng thức này. Thơ anh mạnh về những ý nghĩa xoay vần, day trở với nhiều góc nhìn khác nhau về sự sống. Kết thúc thường không đưa ra một thức nhận có ý nghĩa quyết định luận nào, mà thường là những câu hỏi treo đầy, bỏ ngỏ, có ý nghĩa kêu gọi người đọc tham dự vào quá trình suy tưởng đó. Cùng hướng với dạng thơ này là bài thơ *Vết Mực Và Tờ Giấy* của Nguyễn Tất Độ. Bài thơ đưa ra hai tình huống: 1, tờ giấy trắng có vết mực đen; 2, tờ giấy đen có vết mực đen. Và các suy luận phong phú hiện lên, hướng về hai tình huống này. Nhờ vậy, bài thơ có được phong vị của một sự thông minh, thuộc về trí năng, đem lại những khai mở thú vị cho người đọc.

4. Như vậy, nếu căn cứ vào 4 đặc điểm thuộc về thi pháp của thơ Tân hình thức (vất dòng, kỹ thuật lặp lại, tính truyện, ngôn ngữ đời thường), thì mỗi bài thơ sẽ có những vận dụng và phối hợp các đặc điểm này không giống nhau, với những tỉ lệ khác nhau. Thêm nữa, các bài thơ, nhìn bề ngoài vẫn mang diện mạo của các thể thơ truyền thống (4/5/6/7/8/6-8 chữ...), nhưng cấu trúc mỗi dòng/câu thơ, mỗi câu ngữ pháp biến hóa khôn lường, theo đó nhịp điệu cũng biến hóa cùng. Đó chính là những điều kiện nhằm tạo nên sự đa dạng cho mọi tìm kiếm và thể nghiệm.

Một bài thơ Tân hình thức hay, ngoài việc đảm bảo 4 đặc điểm thuộc về thi pháp trên kia, nó vẫn cứ dựa trên những phẩm tính căn bản của thơ đã được xác lập từ xưa tới nay: sự sâu sắc của ý/nghĩa, chiều sâu của cảm xúc, tính độc đáo trong biểu đạt, và dư vị toàn bài. Vâng, đó chính là vẻ đẹp của thơ ca muôn thuở. Thơ Việt như một dòng sông lớn mà thơ Tân hình thức đang là một chi lưu trong rất nhiều chi lưu cùng góp vào và cộng hưởng.

Tôi có thể kể được thêm những bài thơ Tân hình thức thú vị nữa. Nhưng chỉ với một số bài thơ được nhắc đến trên kia ⁴ đã tạo cho người đọc một niềm tin rằng đời sống thơ đương đại tiếng Việt đã ghi danh một loại hình thơ mang tên Tân hình thức. Mặc lòng thích/ không thích, thơ Tân hình thức vẫn cứ tồn tại và ngày càng khẳng định sự có mặt chính đáng của mình. Ai quay

impoverished from the right to receive the various benefits of the movement, where everyone has equal opportunity.

lưng với Tân hình thức sẽ tự làm nghèo đi quyền được tiếp nhận và thụ hưởng đa dạng mà mỗi người đều có cơ hội ngang bằng.

*In the late fall Ha Noi / North west wind coming /
October yours feeling / surges in the street / 2013
daisies / Flowers...
VG*

*Cuối thu Hà Nội đã / vào heo may em tháng /
Mười nổi niềm dâng phố / 2013 cúc / hoa...
VG*

Translated into English by William Noseworthy

Notes

1/ In 2000 the poet Khe Iem wrote the essay “New Formalist Poetry – Repeat – 10 years” printed in the book, “Blank Verse Rhythm - Quartet and Other essays”, NXB Văn Học, 2011. Looking back, there have been some other works in which New Formalist poetry was announced, although this list is incomplete in my view:

- Poetry narrates/Thơ kể (Bilingual Anthology of New Formalism Poetry), NXB Lao động, 2010
- Khê Iêm, Blank Verse Rhythm - Quartet and Other essays”, NXB Văn học, 2011
- Khê Iêm, Blank Verse Rhythm - Quartet and Other essays”, NXB Văn mới, 2013
- Sông Hương Magazine, Special issue about Vietnamese New Formalism Poetry, June / 2012
- Báo Nghệ thuật mới , Number 9 - September / 2012

2/ Also the essay, “About an Effort to make Vietnamese Poetry new” Review Blank Verse Rhythm - Quartet and Other essays, NXB văn học, 2011”, appears on in Nghệ Thuật Mới, Number 9 - September / 2012, after that appears in “Others and I” (Poetrails, Essays, Criticism), NXB Hội nhà văn, 2013.

3/ From the years 1958 to 1961, a group of poets who founded the Journal Sáng Tạo included some of the following authors: Mai Thảo, Duy Thanh, Ngọc Dũng, Thái Tuấn, Doãn Quốc Sỹ, Trần Thanh Hiệp, Nguyễn Sĩ Tế, Quách Thoại, Tô Thuỳ Yên, Thanh Tâm Tuyền. Their motivation was to move on beyond pre-war art, including New Poetry.

4/ Please also include my 5 poems that are taken as evidence for this article. I do not say that they are the best five. With the intention to have a centralized source of data, I have only selected poems that appeared in the book Poetry Narrates.

About author

Dr. Văn Giá (Ngô) is writer, critic and Dean of Creative Writing – Journalism Department, Ha Noi University of Culture. He was born in Bac Giang Province, North Viet Nam.

The purpose of New Formalist poetry is to propel Vietnamese poetry onto the international stage. That is why translation is emphasized to seek readers from different languages and cultures.

Mục đích của thơ Tân hình thức là muốn đưa thơ Việt bước ra ngoài thế giới, nên mới chú tâm vào dịch thuật, để tìm kiếm người đọc khác ngôn ngữ và văn hoá.

Khe Iem
THE BLACK CAT

The black cat with my soul and a piece of my rib, wakes up every morning not washing its face, every morning not brushing its teeth; the black cat with clay-like

eyes, opening and closing, or opening and never closing, as it climbs up and down the stairs, dragging with it my soul and a piece of my rib, forgetting that

i had lived much darker days, since when and why it was i had buried them in my pocket full of notes gathered from many different tales, strung together

to make up this story about the black cat with my soul and a piece of my rib; of course, that is the black cat with clay-like eyes, not any other kind of eyes; even

as the black cat climbs up and down the stairs.

(From Other Poetry, translated by DoVinh)

Nguyen Thi Khanh Minh
THE SENSATION OF WAVES

On gentle key point
I see I'm flying high
with the green wings wide
open, feeling bluish *
I, the waves, rise up
overflowing, the blue
sea scents rise up, rise
up and bloom flowers,
rise up, rise up and
break open, rise up,
rise up and expunge
all – standing waves'
ferments, sweet seashore –
my trails – achieving dreams.

(From Poetry Narrates, translated by Tran Vu Lien Tam)

* Blue in Vietnamese is a symbol of hope.

Khé Iêm
CON MÈO ĐEN

Con mèo đen có linh hồn và chiếc xương sườn của tôi, mỗi buổi sáng thức dậy không bao giờ rửa mặt, mỗi buổi sáng thức dậy không bao giờ đánh răng;

con mèo đen có đôi mắt bằng đất sét, mở ra và nhắm lại, hay cứ mở ra và không bao giờ nhắm lại, trong lúc lên thang xuống thang, mang theo

linh hồn và chiếc xương sườn của tôi, mà quên rằng, tôi đã sống những ngày hôn ám biết bao, tự thuở nào và tại sao thì tôi đành chôn kín, trong

cái túi đựng đầy những đoạn chú thích, được lượm lặt từ rất nhiều mẩu chuyện, để cấu thành câu chuyện về con mèo đen, mang linh hồn và chiếc xương sườn

của tôi; dĩ nhiên, đó là con mèo đen có đôi mắt bằng đất sét, chứ không phải bất cứ đôi mắt nào khác; mù đặc, trong lúc lên thang xuống thang.

Nguyễn Thị Khánh Minh
CẢM GIÁC SÓNG

Trên điểm tựa dịu dàng
tôi thấy mình bay lên
với đôi cánh màu xanh
bung mình cảm giác biếc
con sóng tôi dâng lên
dào dạt hương biển xanh
dâng lên dâng lên và
nở hoa dâng lên dâng
lên và vỡ tràn dâng
lên dâng lên và xoá
hết – sóng men bia sủi
bờ cát ngọt – dấu vết
tôi – thành tựu giấc mơ.

Thien Dang
MOM

Mom calls out with an ancient yell nearby
a field amid the cold wind. Dear mom, mom
calls out with an ancient yell on a cold
mountain. The yell is not emotional

like the old one, but the love within still
echoes the old sound called out by mom to
urge dad to leave the old field, to go up
the old mountain, and to look for a strange

land. Just like when mom called dad out to leave
the old mountain, to come back to the old
sand dune, to lie down and to listen to
the ocean waves. Just like the old sand dune

is echoing the ancient yell called out
by mom to dad since the old days nearby
a field amid the cold wind.

*(From Poetry Narrates
Translated by Phan Khe)*

Nguyen Tat Do
THE BLACK MARK
AND A PIECE OF PAPER

I make a black mark on a piece
of paper. A black mark on a
white sheet. I bring it to ask people.
Some say a black mark. Some say one
sheet of white paper. I would say,
“One sheet of white paper has a
black mark.” Again, I make a black

mark on a piece of black paper.
I bring it to ask people. Everyone
says a black paper. Perhaps
because no one sees the black mark.
A black mark on a black piece of paper
is hard to see! But only I
know for sure on the sheet of black
paper that there’s a black mark. Again, I

*(From Poetry Narrates
Translated by Tran Vu Lien Tam)*

Thiên Đăng
ME

Me kêu bằng tiếng kêu xưa bên
đồng gió lạnh. Me ơi me kêu
bằng tiếng kêu xưa trên đồi núi
lạnh. Tiếng kêu không còn nao nao

như xưa nhưng yêu thương còn vang
âm xưa như me kêu ba bỏ
cánh đồng xưa lên núi đồi xưa
đi tìm đất lạ. Như me kêu

ba từ núi đồi xưa về đụn
cát xưa nằm nghe sóng biển. Như
đụn cát xưa vọng tiếng kêu xưa
tiếng me kêu ba từ thửa ngày

xưa bên đồng gió lạnh.

Phú Diên 08.2008

Nguyễn Tất Độ
VỆT MỤC & TỜ GIẤY

Tôi quệt một vệt đen lên tờ giấy
trắng. Một vệt đen trên tờ giấy trắng.
Tôi mang đi hỏi người. Có người nói:
”Một vệt đen”. Có người nói: ”Một tờ
giấy trắng”. Có thể vì không thấy một
vệt đen, hay thấy tờ giấy trắng kia
còn hữu dụng. Tôi thì nói: ”Một tờ
giấy trắng có vệt đen”. Lại nữa, tôi

quệt một vệt đen lên tờ giấy đen.
Tôi mang đi hỏi người. Ai cũng bảo:
”Một tờ giấy đen”. Có thể vì không
ai thấy vệt đen. Một vệt đen trên
tờ giấy đen thì làm sao mà thấy!
Duy chỉ mình tôi biết rõ, trên tờ
giấy đen có vệt đen. Lại nữa, tôi ...

Bim

SOME DISCARDED DISHES

you made the egg dish and
pumpkin soup, i vaguely
remember, when this morning
you woke up very early

(you're) cooking while admiring
me sleep, i thought so, i try
to strain my eyes open to

start a new day, (i) saw you
were carefully cooking
and carefully admiring
me sleep, such that we threw the

egg dish away the pumpkin
soup and some other dishes
just because i said (i) don't
want to eat anything, when

i try to strain my eyes
open to start a new day,
by your side and the egg dish

and pumpkin soup and some
other dishes, you carefully
admire me when I was
sleeping this morning.

*(From Poetry Narrates**Translated by Tran Vu Lien Tam)**Bim*

VÀI MÓN BỊ ĐỔ ĐI

em làm món trứng và
canh bí anh chỉ nhớ
lờ mờ vậy khi sáng
nay em dậy rất sớm

vừa làm vừa ngắm anh
ngủ anh nghĩ vậy anh
cố căng mắt ra để
khởi động một ngày mới

thấy em đang chăm chút
làm và chăm chú ngắm
anh ngủ thế mà chúng ta
đã đổ đi món trứng

canh bí và vài món
khác chỉ tại anh nói
không muốn ăn gì khi
anh cố căng mắt ra

để khởi động một ngày
mới bên cạnh em và
món trứng và canh bí
và vài món khác em

chăm chú chăm chú ngắm
anh khi anh ngủ lúc
sáng nay.

Poetry cannot be translated because it will lose the beauty, rhythms and sounds of its original language. But, if we want to translate it, we have to change the process of writing so the readers from another language can read it like a poem being composed, thus making poetry escape the limitations of language. Vietnamese New Formalist poetry is “innovative, easy to understand (depending on continuity of thought and feeling), attractive because of the rhythm, and valuable with deep ideas”. It uses the common language for easy translation, and it also retains the same rhythm when it's translated with repetitive technique, similar to creating a different poem in a different language.

Thơ không thể dịch, chính là không dịch được nhịp điệu và âm thanh ngôn ngữ. Nhưng muốn dịch, phải thay đổi cách sáng tác để người đọc khác ngôn ngữ có thể đọc như một bài thơ sáng tác, đưa thơ thoát khỏi sự hạn chế của ngôn ngữ. Thơ Tân hình thức Việt “mới mẻ, dễ hiểu nhờ tính liên tục của ý tưởng và cảm xúc, hấp dẫn vì có nhịp điệu, và giá trị với những ý tưởng sâu sắc”, lại dùng ngôn ngữ thông thường, dễ chuyển dịch, và với kỹ thuật lặp lại, khi dịch vẫn giữ nguyên được nhịp điệu, như thể sáng tác một bài thơ khác trong một ngôn ngữ khác.

Dana Gioia
COLD SAN FRANCISCO

I shall meet you again in cold San Francisco
On the hillside street overlooking the bay.
We shall go to the house where we buried the years,
Where the door is locked, and we haven't a key.
We'll pause on the steps as the fog burns away,
And the chill waves shimmer in the sun's dim glow,
And we'll gaze down the hill at the bustling piers
Where the gulls shout their hymns to being alive,
And the high-masted boats that we never sailed
Stand poised to explore the innocent blue.
I shall speak your name like a foreign word,
Uncertain what it means, and you –
What will you say in that salt-heavy air
On that bright afternoon that will never arrive?

Dana Gioia
SAN FRANCISCO LẠNH

Tôi sẽ gặp em lần nữa trong cái lạnh của
San Francisco trên con đường quanh sườn đồi
Nhìn qua vịnh. Chúng ta sẽ tới ngôi nhà nơi
Những năm tháng đã chôn vùi nơi cánh cửa khóa
Và chúng ta không có chìa khóa. Chúng ta sẽ
Dừng nơi những bước chân như sương mù dần tàn
Và cái lạnh gợn sóng lung linh trong ánh hồng
Mờ của mặt trời, và chúng ta sẽ chăm chú
Nhìn xuống đồi nơi những cầu tàu rộn ràng nơi
Những cánh chim hải âu quàng quạc bản thánh ca
Hiện sống, và những cột buồm cao, chúng ta chưa
Bao giờ ra khơi, đứng đĩnh đạc thám hiểm màu
Xanh thơ dại. Anh sẽ gọi tên em như một
Tiếng ngoại quốc không có gì chính xác và em –
Em sẽ nói gì trong cái không khí đầy muối
Ở buổi trưa sáng chói sẽ không bao giờ tới đó.

Elizabeth Alexander
DEADWOOD DICK

*“Come on and slant your eyes again, O
Buffalo Bill.”*

Carl Sandburg

Colored cowboy named Nat Love,
They called him Deadwood Dick.
A black thatch of snakes for hair,
Closed-mouthed. Bullet-hipped.

One knee bent like his rifle butt,
Just so. Rope. Saddle. Fringe.
Knock this white boy off my shoulder.
Stone-jawed, cheekboned man.

Mama, there are black cowboys.
A fistful of black crotch.
Deadwood Dick: Don't fuck with me.
Black cowboy. Leather hat.

*(From Rebel Angels, 25 Poets of
the New Formalism)*

Deadwood Dick là nhân vật tưởng tượng trong loạt tiểu thuyết rở tiền của Edward Wheeler vào những năm 1877 tới 1897. Nat Love là một cao bồi da đen nổi tiếng thời kỳ sau cuộc Nội chiến Mỹ (American civil war). White boy (gã trắng) ở đây chỉ nổi ám ảnh kỳ thị chủng tộc nơi những người da đen. Sau nội chiến, nô lệ được giải phóng, nhiều thanh niên da đen di chuyển về miền viễn Tây để tránh sự kỳ thị. Đa số họ trở thành cao bồi (chăn bò).

Elizabeth Alexander
DEADWOOD DICK

*“Cố lên và liếc mắt lần nữa, Ôi
Buffalo Bill”*

Carl Sandburg

Cao bồi đen tên Nat Love,
Chúng gọi hắn là Deadwood Dick.
Tóc quăn đen như rắn,
Miệng mím chặt. Còm nhom.

Một đầu gối cong như báng súng,
Đứng vậy. Dây thừng. Yên ngựa. Viên tua
Tống khứ gã trắng ám khí này đi.
Hàm bạnh. Gò má cao.

Má, có những cao bồi đen.
Một nhóm người đen.
Deadwood Dick: Đừng trêu tức tao.
Cao bồi đen. Mũ da.

(Khế Iêm dịch)